

Între diafan și grosier

„Un grăunte de praf care se gindește pe sine” nu poate să nu sară în ochii celorlalți. Tratamentul e cel îndecobște cunoscut. Suficient de „universal” și de „actual” pentru a face obiectul piesei lui Dumitru Solomon, **Scene din viața unui bădăran**. „Bădăranul” e chiar „grăuntele”. Lucrează, deloc întimplător, la un studiu despre **Mizantropul** domnului Molière și se dovedește nu mai puțin camilpetrescian prin imposibilitatea compromisului moral. Nu în numele setei sale de absolut (Justițiar sau erotic), ci al bieteii consecvențe cu sine însuși, care nu e altceva decât o demnitate firească, asumată cu orice risc. Nu e destul? Ba chiar prea mult, câtă vreme a-normalitatea personajului stă în moralitatea sa, iar aceasta poate ajunge o „vină” tragică, sancționată ca a-morală și „alienantă” de cei din jur. Să-i fie oare în continuare firească sau să-i fi devenit atât de străină omului această demnitate, încât cel care ar încerca să și-o mai apere, ca Al, trebuie să se suspecteze, automat, de vanitate? Piesa se pricepe numai să pună întrebări, iar dramaturgul nu e obligat să dea răspunsuri.

Cît despre regizor, sarcina lui e să ne facă să medităm la întrebările piesei. Lucru nu tocmai simplu, mai ales dacă piesa, înglobînd „subiectiv” adevărul „obiectiv” care a inspirat-o, are totuși un caracter prea acuzat demonstrativ, în dauna adevărului ei suprem, artistic. Plasînd toate scenele în care apare Ema (hieratic diafană prin Gabriela Cuc) într-un halou de visare, ca și cum ele s-ar petrece numai în mintea zbuciumată a lui Al (convingător tensionat lăuntric de Dan

Gabriela Cuc și Dan Antoci rezolvă fericit un termen al ecuației

Antoci), tinărul regizor Virgil Andrei Văță a rezolvat inspirat numai un termen al ecuației. Acela al „aspirației” lui Al. Celălalt termen, al „gravitației”, corect, dar sumar schițat regizoral prin înțelegătoarea Cela (înviorată de franchețea și a-utoritatea Mihaelei Murgu) și prin versatilul Filip (păcat că fără chip, datorită coafurii lui Doru Iosif), e de-a dreptul călcător pe nervi, prin vetusta tratare regizoral-actricească a rolului Osman (ratat de Ion Petrache prin surprinzătoare cocosări, gîjîieli, grimase grosiere și tot soiul de alte făcături neartistice). „Ajutat” de o vestimentație aberantă, ce ar vrea să-i marcheze probabil ascensiunea socială (prin frac negru și frac alb cu negrul), personajul devine o fantoșă ridicolă, lipsită de agresivitatea insolentă a prostiei lui veleitare. Dezamăgitoare scenografie a lui Florin Harasim (mai ales prin costum) și prelungitul final „coregrafic” (propunînd o expresie plastică maculată, prin amestecarea costumului de balet cu cel de stradă) reduc simțitor plăcerea urmării textului prin această reprezentare.

Victor PARHON

SCENE DIN VIAȚA UNUI BĂDĂRAN
de DUMITRU SOLOMON • **TEATRUL DE STAT din ARAD** • Data premierei: 6 decembrie 1987 • Regia: **VIRGIL ANDREI VĂȚĂ** • Scenografia: **FLORIN HARASIM** • Distribuția: **DAN ANTOCI (Al); ION PETRACHE (Osman); DORU IOSIF (Filip); MIHAELA MURGU (Cela); GABRIELA CUC (Ema).**